

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ
HELLENIC ACCREDITATION SYSTEM

ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2008

ANNUAL REPORT 2008

Μήνυμα του Προέδρου

Το Ε.ΣΥ.Δ., μέσα από την αδιάλειπτη και αξιόπιστη λειτουργία του έχει καταστεί ο σημαντικότερος κρίκος της αλυσίδας της ποιότητας στην Ελλάδα και αποτελεί σήμερα, την κορωνίδα της πυραμίδας της αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

Παράγοντες για το επίτευγμα αυτό είναι ο επαγγελματισμός και το ήθος των αξιολογητών του, ο ζήλος των στελεχών του, η αντικειμενική προσέγγιση σε όλα τα θέματα που άπτονται της λειτουργίας του και η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Αυτό εξάλλου, οδήγησε το Υπουργείο Ανάπτυξης να επιλέξει το επιτυχημένο μοντέλο του Ε.ΣΥ.Δ., προκειμένου, σε αυτό να ενσωματωθούν και οι λοιποί πυλώνες της ποιότητας στην Ελλάδα, ο Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και το Ελληνικό Ινστιτούτο Μετρολογίας (ΕΙΜ).

Στο νέο σύγχρονο, ενιαίο οργανισμό που θα δημιουργηθεί στη βάση του Ε.ΣΥ.Δ. αναμένεται να συγκεντρωθεί το σύνολο των δραστηριοτήτων των τριών συγχωνευόμενων οργανισμών, ήτοι της τυποποίησης, της διαπίστευσης και της μετρολογίας και θα λειτουργεί σύμφωνα με τα σχετικά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.

Με τη συνένωση αναμένεται να δημιουργηθεί ένας νέος, συνεκτικός οργανισμός με ενιαία προσέγγιση και συνολική αντιμετώπιση των θεμάτων που άπτονται της ασφάλειας και της ποιότητας της ζωής των πολιτών, με πλήρη ευθυγράμμιση προς τα διαδραματιζόμενα σε Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο. Απώτερος στόχος είναι η αναβάθμιση του παράγοντα «ποιότητα» στην Ελλάδα, ακόμη περισσότερο, ώστε να καταστεί ρυθμιστικός παράγοντας της καθημερινής ζωής των πολιτών. Αυτό αναμένεται να γίνει μέσα από την εκπόνηση καινοτόμων προτύπων και προδιαγραφών για κρίσιμους τομείς της εθνικής μας οικονομίας, την παρακολούθηση της ορθής και αξιόπιστης εφαρμογής τους από τα εργαστήρια δοκιμών και ελέγχων και τους φορείς πιστοποίησης που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα αλλά και την συνδυασμένη παρακολούθηση των μετρολογικών απαιτήσεων των δοκιμών και ελέγχων που διενεργούνται.

Ειδικά, σε ότι αφορά τη διαπίστευση, ο νέος οργανισμός αναμένεται να καθιερωθεί ως ο αντικειμενικός και αξιόπιστος κριτής των υπηρεσιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης στην Ελλάδα, αφού, μαζί με τις λοιπές δραστηριότητες του φορέα (Τυποποίηση, Μετρολογία) θα λειτουργήσει συνεκτικά και συμπληρωματικά με αυτές. Επιπλέον η σύγχρονη κανονιστική επένδυση της διαπίστευσης, με την ικανοποίηση και των νέων απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 765/2008, για την Εποπτεία της Αγοράς και την λειτουργία των υπηρεσιών διαπίστευσης, είναι σαφές ότι θα καλύψει και τυχόν αδύνατα σημεία και πτυχές του καθεστώτος της διαπίστευσης που στο παρελθόν έθεσαν σε κίνδυνο την αμεροληψία και την βέλτιστη απόδοσή της.

Επιπλέον ο νέος, ενιαίος οργανισμός, ο οποίος ουσιαστικά αποτελεί μετεξέλιξη των ήδη υφιστάμενων οργανισμών (ΕΛΟΤ, ΕΙΜ, Ε.ΣΥ.Δ.) αναμένεται να είναι ευέλικτος και να είναι σε θέση να ανταποκριθεί και στις διάφορες Εθνικές ή Ευρωπαϊκές Νομοθετικές απαιτήσεις, ώστε να λειτουργήσει αξιόπιστα και η εποπτεία της Αγοράς.

Καθ. Νικόλαος Δ. Σταθόπουλος
Πρόεδρος του Ε.ΣΥ.Δ.

CHAIRMAN'S STATEMENT

ESYD, through its constant and reliable operation, has proven to be the most important link on the quality front in Greece and is at the apex of the pyramid for the assessment of compliance with standards. Crucial factors for this achievement of ESYD, have been mainly the professionalism of its assessors, the enthusiasm of its employees, the objective approach to all the issues within its competence and the high quality of the services provided by it.

The above mentioned achievements are also the reason why the Ministry of Development decided that the other pillars of quality in Greece, that is ELOT (Hellenic Organisation for Standardisation) and EIM (Hellenic Institute of Metrology) will be incorporated in the legal entity of ESYD.

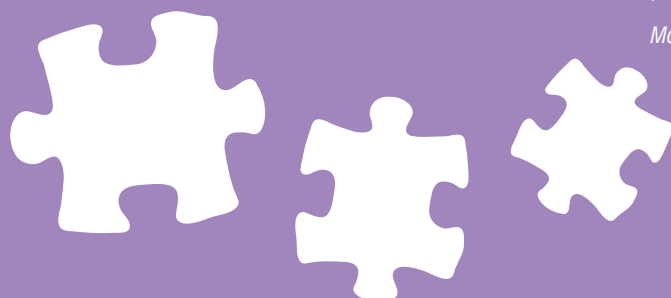
This new modern, unified organization which will be created will take over the activities of the three merging entities that is, standardization, accreditation and metrology and it will operate in accordance with the relevant European and international standards.

The new organization is expected to have a more holistic approach to the issues concerning the security and the quality of life of citizens and to be perfectly aligned with the latest developments at the European and international level. The ultimate aim is to upgrade the field of "quality" in Greece so that it can affect in a positive way the everyday life of its citizens. This is expected to take place through the development of modern standards regarding crucial fields of our national economy and the reliable compliance of test labs and certification bodies with these standards in Greece.

As far as accreditation is concerned, the new organization is expected to establish itself as the objective and reliable judge of assessment services in Greece. Furthermore, the latest normative developments concerning accreditation – e.g. regulation 765/2008- connecting accreditation services with the surveillance of the market, will ensure the objective and optimal operation of accreditation.

Moreover, the new, unified entity which will incorporate the three already existing organizations (ESYD, ELOT, EIM) is expected to be flexible and ready to respond both to the national and to the European requirements regarding the objective and reliable surveillance of the market.

Prof. Nicolaos D. Stathopoulos
Chairman of ESYD

Το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης Α.Ε. (Ε.ΣΥ.Δ.) είναι ανώνυμη εταιρεία που λειτουργεί χάρin του δημοσίου συμφέροντος, με σκοπό την υλοποίηση, εφαρμογή και διαχείριση του συστήματος διαπίστευσης της Ελλάδος.

Ιδρύθηκε με το ν.3066/2002 και αποτελεί συνέχεια του Εθνικού Συμβουλίου Διαπίστευσης που λειτουργούσε στο Υπουργείο Ανάπτυξης από το 1996.

Το Ε.ΣΥ.Δ. είναι ο επίσημος τεχνικός σύμβουλος της Πολιτείας σε θέματα διαπίστευσης και εκπροσωπεί τη χώρα σε σχετικούς ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.

Είναι αρμόδιο να παρέχει υπηρεσίες διαπίστευσης σε:

- Φορείς πιστοποίησης συστημάτων:
  - α. διαχείρισης της ποιότητας (ISO 9001)
  - β. διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων (ISO 22000)
  - γ. διαχείρισης της υγείας και ασφάλειας στην εργασία (OHSAS 18001)
  - δ. περιβαλλοντικής διαχείρισης (ISO 14001)
  - ε. διαχείρισης της ασφάλειας πληροφοριών (EN 27001) και
- στ. διαχειριστικής επάρκειας των οργανισμών για την υλοποίηση έργων δημόσιου χαρακτήρα (ΕΛΟΤ 1429)
  - Φορείς επαλήθευσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
  - Περιβαλλοντικούς επαλήθευτές (Κανονισμός EMAS)
  - Φορείς πιστοποίησης προϊόντων (ανελκυστήρων, δοκιμών, βιολογικών προϊόντων κλπ.)
  - Φορείς ελέγχου προϊόντων (ανελκυστήρων, οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων εμπορευμάτων – ADR)
  - Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (ΚΤΕΟ)
  - Φορείς διαχείρισης της ποιότητας
  - Φορείς πιστοποίησης προσώπων
  - Εργαστήρια τροφίμων και νερού
  - Εργαστήρια περιβάλλοντος
  - Εργαστήρια διακριβώσεων
  - Εργαστήρια μηχανικών και ηλεκτρικών δοκιμών
  - Εργαστήρια μετρήσεων αιολικού δυναμικού
  - Εργαστήρια κλινικών δοκιμών

Οι διαδικασίες που ακολουθούνται για τη διαπίστευση είναι σε πλήρη εναρμόνιση με τις απαιτήσεις των ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων. Το Ε.ΣΥ.Δ. συμμετέχει στις Συμφωνίες Αμοιβαίας Αναγνώρισης της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA), του Διεθνούς Φόρουμ Διαπίστευσης Φορέων (IAF) και της Διεθνούς Συνεργασίας για τη Διαπίστευση Εργαστηρίων (ILAC), καθώς και στο Φόρουμ των Φορέων Διαπίστευσης, κατά τον κανονισμό EMAS (FAB).

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.ΣΥ.Δ. κατά το 2008 ήταν:

- Νικόλαος Παπαϊωάννου, Αν. Καθηγητής του Α.Π.Θ., Πρόεδρος
- Αδαμαντία Καρτσάκη, Εκπρόσωπος του Υπ. Ανάπτυξης, Αντιπρόεδρος
- Παναγιώτης Αγερίδης, Διευθύνων Σύμβουλος
- Περικλής Αγάθωνος, Εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Εργαστηρίων, Μέλος
- Κωνσταντίνος Συμεωνίδης, Εκπρόσωπος του ΣΕΒ, Μέλος

Η σύνθεση του Εθνικού Συμβουλίου Διαπίστευσης κατά το 2008 ήταν:

- Νικόλαος Παπαϊωάννου, Αν. Καθηγητής του Α.Π.Θ., Πρόεδρος
- Κωνσταντίνος Συμεωνίδης, Εκπρόσωπος του ΣΕΒ, Αντιπρόεδρος
- Περικλής Αγάθωνος, Εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Εργαστηρίων, Μέλος
- Γρηγόριος Γρηγορόπουλος, Εκπρόσωπος του ΤΕΕ, Μέλος
- Αδαμαντία Καρτσάκη, Εκπρόσωπος του Υπ. Ανάπτυξης, Μέλος
- Ελένη Μαρούδα, Εκπρόσωπος του ΥΠΕΧΩΔΕ, Μέλος
- Ανδρέας Μαστιχίδης, Εκπρόσωπος του Υπ. Εθνικής Άμυνας, Μέλος
- Θεόδωρος Πάνου, Εκπρόσωπος του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών, Μέλος
- Τριαντάφυλλος Παπατριανταφύλλου, Εκπρόσωπος του Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών, Μέλος
- Σάββας Πελεκτής, Εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Διαπιστευμένων Φορέων, Μέλος

PRESENTATION OF ESYD

The Hellenic Accreditation System S.A. (ESYD) is a society anonyme, serving the public interest, with the responsibility to manage the accreditation system in Greece. ESYD has been established under Law 3066/2002 and it is the successor of the Hellenic Accreditation Council which was operated by the Ministry of Development since 1996.

ESYD is the official technical advisor of the State in accreditation issues and it represents the country in all the relevant European and international organizations. ESYD provides accreditation services to:

- Systems Certification Bodies:
  - a. Quality Management (ISO 9001)
  - b. Food Safety Management (ISO 22000)
  - c. Occupational Health and Safety Management (OHSAS 18001)
  - d. Environmental Management (ISO 14001)
  - e. Private Inspection Management (ISO 27001) and
  - f. Managerial Capability of Organizations implementing projects of public interest (ELOT 1429)
- Greenhouse Gas Emissions Verification Bodies
- Environmental Verifiers (EMAS Regulation)
- Products Certification Bodies (lifts, construction products, organic products, etc.)
- Inspection Bodies (lifts, ADR, etc.)
- Private Inspection Bodies for the Technical Inspection of Vehicles
- Persons Certification Bodies
- Food and water analysis laboratories
- Environment testing laboratories
- Calibration laboratories
- Mechanical and electrical testing laboratories
- Laboratories for wind measurements
- Clinical testing laboratories

The accreditation procedures followed by ESYD are fully harmonized with the

European and international standards. ESYD participates as full member in the European Cooperation for Accreditation (EA), the International Accreditation Forum (IAF) and the International Laboratories Accreditation Collaboration (ILAC), as well as the Forum of Accreditation Bodies for EMAS Regulation (FAB).

The Managing Board of ESYD during 2008 was:

- N. Papaioannou, Ass. Professor at the Aristotle University of Thessaloniki, Chairman
- A. Kartsakli, Representative of the Ministry of Development, Vice Chairperson
- P. Ageridis, Managing Director
- P. Agathonos, Representative of the Hellenic Laboratory Association, Member
- C. Symeonides, Representative of the Federation of Greek Industries, Member

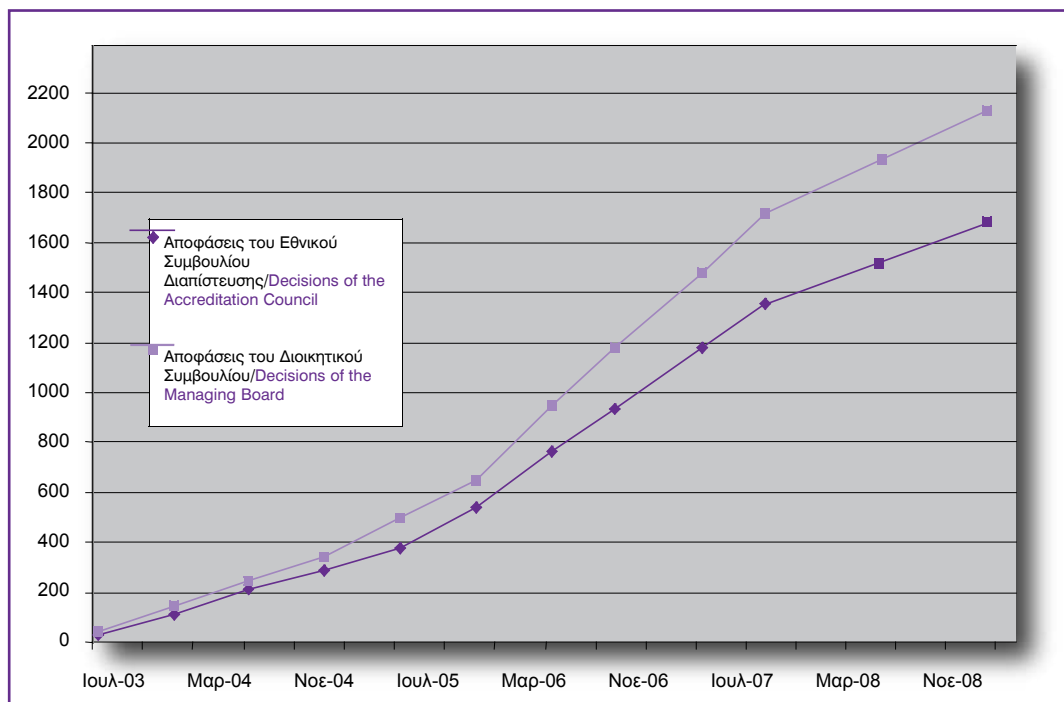
The composition of the Hellenic Accreditation Council during 2008 was:

- N. Papaioannou, Ass. Professor at the Aristotle University of Thessaloniki, Chairman
- C. Symeonides, Representative of the Federation of Greek Industries, Vice Chairman
- P. Agathonos, Representative of the Hellenic Laboratory Association, Member
- E. Hondrokouki, Representative of the Ministry of Agricultural Development and Food, Member
- G. Gregoropoulos, Representative of the Technical Chamber of Greece, Member
- A. Kartsakli, Representative of the Ministry of Development, Member
- E. Marouda, Representative of the Ministry for the Environment, Physical Planning and Public Works, Member
- A. Mastichidis, Representative of the Ministry of Defence, Member
- Th. Panou, Representative of the National Consumer Council, Member
- Tr. Papatriantafyllou, Representative of the Ministry of Transportations and Communications, Member
- S. Peltekis, Representative of the Hellenic Association of Accredited Certification and Inspection Bodies, Member
- A. Remoundou, Representative of ELOT, Member
- M. Sampatakakis, Representative of the Ministry of Health and Welfare, Member

- Αργυρώ Ρεμούνδου, Εκπρόσωπος του ΕΛΟΤ Α.Ε., Μέλος
- Μιχαήλ Σαμπατακάκης, Εκπρόσωπος του Υπ. Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Μέλος
- Ελένη Χονδροκούκη, Εκπρόσωπος του Υπ. Γεωργικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μέλος

Κατά το 2008 πραγματοποιήθηκαν 22 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και 18 συνεδριάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Διαπίστευσης. Ο συνολικός αριθμός αποφάσεων τόσο του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης όσο και του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.ΣΥ.Δ., από την ίδρυση της εταιρείας και τη συγκρότηση τους σε σώμα (21.4.2003) παρουσιάζεται στο **Σχήμα 1**. Το έργο του Ε.ΣΥ.Δ., σε ότι αφορά τη διαπίστευση εργαστηρίων όσο και τη διαπίστευση φορέων, υποστηρίζεται από Τεχνικές Επιτροπές στις οποίες συμμετέχουν εξειδικευμένοι, κατά τομέα, εμπειρογνώμονες. Οι Τεχνικές Επιτροπές του Ε.ΣΥ.Δ. κατά το 2008 είναι οι εξής:

- Ειδική Τεχνική Επιτροπή Φορέων 1 (Αγροδιατροφικός τομέας)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Φορέων 2 (Συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Φορέων 3 (Συστήματα Διαχείρισης της Ποιότητας)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Φορέων 4 (Πιστοποίηση προσώπων)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Φορέων 5 (Πιστοποίηση προϊόντων)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Φορέων 6 (Έλεγχοι οχημάτων)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Φορέων 7 (Έλεγχοι)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Φορέων 8 (Υγεία & Ασφάλεια)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Εργαστηρίων 1 (Δοκιμές σε τρόφιμα, περιβάλλον, ποτά, φάρμακα και διοργανωτές διεργασιών συγκριτικών δοκιμών)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Εργαστηρίων 2 (Δοκιμές σε υφάσματα, ξύλο, χαρτί, δέρμα, πολυμερή, μέσα ατομικής προστασίας, δομικά, Μ.Κ.Δ. μηχανήματα, συσκευές, παιχνίδια, ηλεκτρολογικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός κ.λ.π.)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Εργαστηρίων 3 (Διακριβώσεις)
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή Εργαστηρίων 4 (Δοκιμές στον κλινικό και ιατρο-διαγνωστικό τομέα)
- Επίσης, για την αντιμετώπιση οριζοντίων θεμάτων διαπίστευσης εργαστηρίων και φορέων, που αφορούν διαδικασίες διαπίστευσης ή του συστήματος ποιότητας του Ε.ΣΥ.Δ. λειτουργούν δύο Γενικές Τεχνικές Επιτροπές (στις οποίες συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των ενδιαφερόμενων τομέων):
- Γενική Τεχνική Επιτροπή Εργαστηρίων
  - Γενική Τεχνική Επιτροπή Φορέων Πιστοποίησης και Ελέγχου

Σχήμα 1: Δραστηριότητα των Οργάνων του Ε.ΣΥ.Δ. κατά το χρονικό διάστημα από την ίδρυση της Εταιρείας
Figure 1: Activities of ESYD S.A. Managing Board and Accreditation Council since ESYD foundation

In 2008, the Managing Board held 22 meetings and the Hellenic Accreditation Council held 18 meetings. Figure 1 presents the number of decisions taken by the Managing Board and the Hellenic Accreditation Council since the foundation of ESYD (21.4.2003).

The E.SY.D activities are supported by Technical Committees, in which participate specialised sector experts.

During 2008, Technical Committees of ESYD were:

- Sectoral Technical Committee for Certification 1 (Food Safety Management Systems)
- Sectoral Technical Committee for Certification Bodies, 2 (Environmental Management Systems)
- Sectoral Technical Committee for Certification Bodies 3 (Quality Management Systems)
- Sectoral Technical Committee for Certification Bodies 4 (Personnel Certification)
- Sectoral Technical Committee for Certification Bodies 5 (Product Certification)
- Sectoral Technical Committee for Certification and Inspection Bodies 6 (Recurrent Inspection of Motor Vehicles)

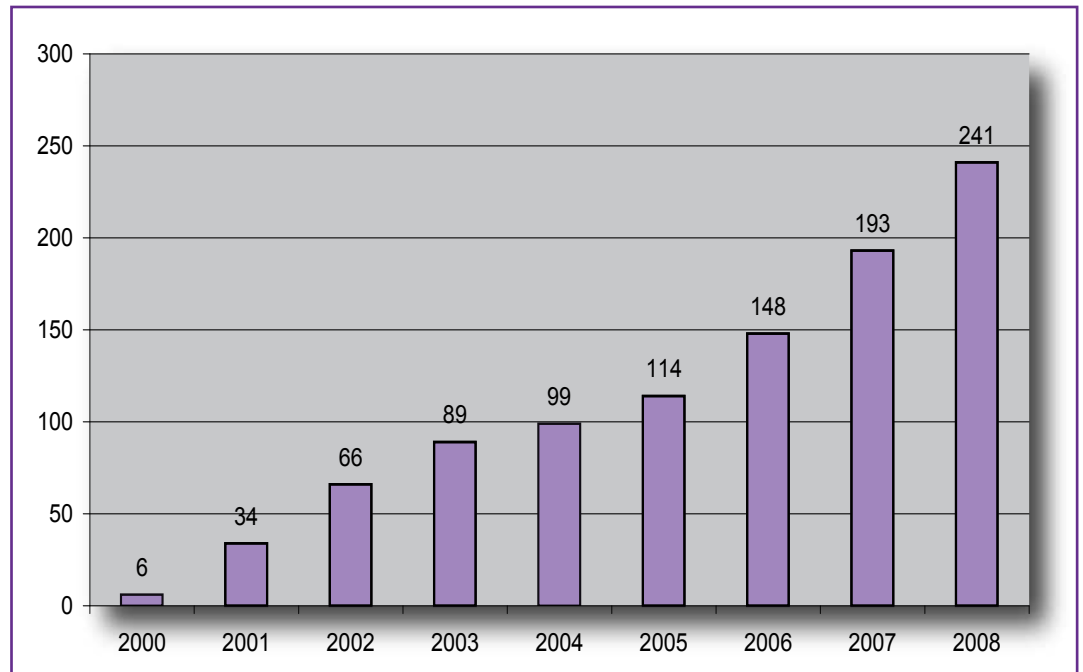
- Sectoral Technical Committee for Inspection Bodies 7 (Inspection)
- Sectoral Technical Committee for Certification Bodies 8 (Health & Safety Management Systems)
- Sectoral Technical Committee for Laboratories 1 (Food, environment, beverages, pharmaceuticals and PT providers)
- Sectoral Technical Committee for Laboratories 2 (Textiles, wood, paper, leather, polymers, personal protective equipment, building materials, NDTs, machines, appliances, toys, electrical and electronic equipment etc.)
- Sectoral Technical Committee for Laboratories 3 (Calibration laboratories)
- Sectoral Technical Committee for Laboratories 4 (Clinical and medical laboratories)

Moreover, the work of ESYD is supported by two General Technical Committees (one for the Laboratories and one for the Certification and Inspection Bodies), the members of which represent all interested parties:

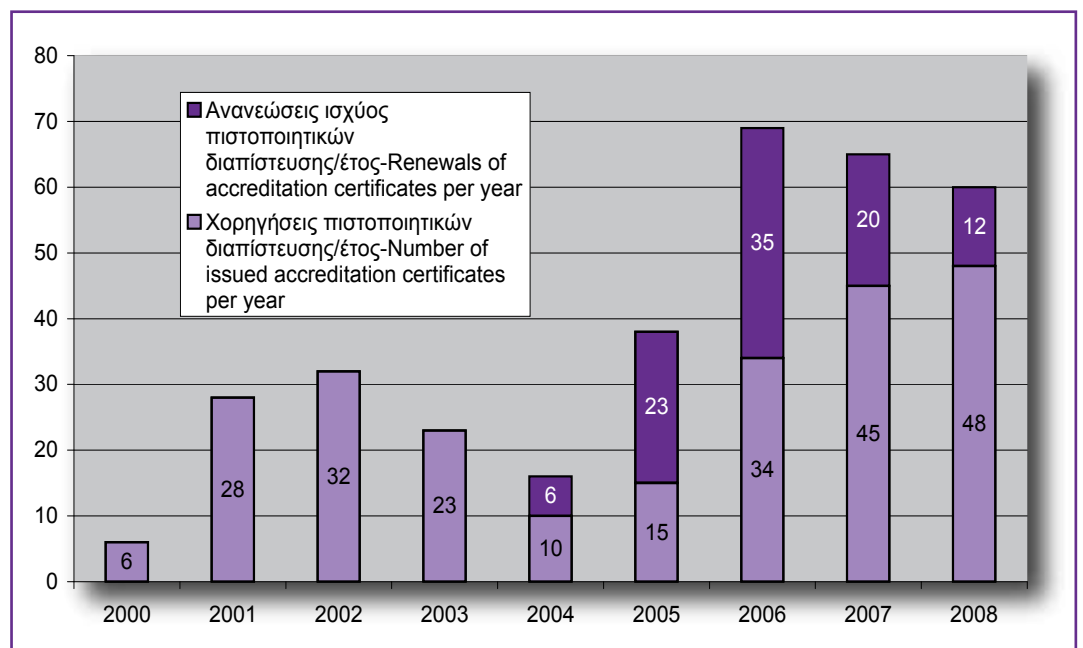
- General Technical Committee for Laboratories
- General Technical Committee for Certification and Inspection Bodies

Κατά το 2008 χορηγήθηκαν 48 νέα πιστοποιητικά διαπίστευσης για εργαστήρια. Συνολικά, ξεκινώντας από το 2000 μέχρι και τις 31.12.2008, είχαν χορηγηθεί 241 πιστοποιητικά διαπίστευσης εργαστηρίων, σε σύγκριση με τα 193 πιστοποιητικά που είχαν χορηγηθεί μέχρι και τις 31.12.2007.

Συνεχίστηκε με σταθερό ρυθμό η αύξηση του αριθμού πιστοποιητικών που παρατηρείται από το 2005 με περίπου 40 νέα πιστοποιητικά διαπίστευσης ανά χρόνο, όπως φαίνεται στο **Σχήμα 1**, όπου παρουσιάζεται η αθροιστική κατανομή του αριθμού πιστοποιητικών διαπίστευσης εργαστηρίων κατά το διάστημα 2000-2008. Παράλληλα με τις ανάγκες επαναξιολόγησης των εργαστηρίων ανά τετραετία, μεταβάλλεται περιοδικά ο συνολικός αριθμός χορήγησης νέων πιστοποιητικών και ανανέωσης των πιστοποιητικών που κλείνουν 4 έτη ισχύος, όπως φαίνεται στο **Σχήμα 2**. Η κατανομή των πεδίων διαπίστευσης των εργαστηρίων που διαπιστεύθηκαν το 2008, σε σύγκριση με την περίοδο 2000-2007, φαίνεται στα **Σχήματα 3** και **4**. Σε ό,τι αφορά στα εργαστήρια χημικών, βιολογικών και συναφών δοκιμών, η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρήθηκε σε εργαστήρια που διαπιστεύθηκαν σε χημικές δοκιμές σε τρόφιμα/νερά/απόβλητα. Επίσης, παρατηρήθηκε μεγάλη σχετική αύξηση στα κλινικά εργαστήρια και στα εργαστήρια που

Σχήμα 1: Αθροιστική κατανομή αριθμού πιστοποιητικών διαπίστευσης εργαστηρίων κατά το διάστημα 2000-2008
Figure 1: Cumulative distribution of the number of laboratories accreditation certificates during the period 2000-2008

Σχήμα 2: Αριθμός χορηγήσεων και ανανεώσεων πιστοποιητικών διαπίστευσης εργαστηρίων ανά έτος κατά το διάστημα 2000-2008
Figure 2: Number of accreditation certificates (new and renewals) issued for laboratories per year during the period 2000-2008

LABORATORIES ACCREDITATION

During 2008, 48 new laboratory accreditation certificates were issued. Overall, 241 accreditation certificates for laboratories have been issued during the period 2000-2008, compared to 193 certificates during the period 2000-2007.

The number of certificates increases with almost the same rate since 2005 (approximately 40 new accreditation certificates per year), as it is shown in **Figure 1**, where the cumulative distribution of the number of laboratories accreditation certificates, during the period 2000-2008, is presented. In addition, along with the necessity for reassessment of laboratories every 4 years, the total number of accreditation certificates (new and renewals) issued for laboratories is depicted in **Figure 2**.

In **Figures 3** and **4**, a short description of the different technical fields that are

covered among the laboratories scopes of accreditation is given for the periods 2000-2007 and 2008. Regarding the group of laboratories performing chemical, biological and similar testing, the field of chemical testing in food/water/wastes has undergone the most significant increase. The number of medical laboratories and that of laboratories performing environmental testing in atmosphere and in stack emissions has also been relatively increased. ESYD accredited, for the first time during 2008, laboratories in the testing field of bioequivalence study of pharmaceutical products.

For the group of laboratories performing mechanical and other testing and calibrations, the number of accredited calibration laboratories increases with relatively slow rate. A major relative increase has been noticed in the number of accredited laboratories performing testing in the fields of fuels and plastics as well as forensic testing.

πραγματοποιούν περιβαλλοντικές δοκιμές στην ατμόσφαιρα και σε εκπομπές απαερίων. Διαπιστεύθηκαν για πρώτη φορά εργαστήρια σε πεδίο που περιλαμβάνει δοκιμές για την πραγματοποίηση μελετών βιοϊσοδυναμίας φαρμάκων.

Σε ό,τι αφορά στα εργαστήρια μηχανικών και λοιπών δοκιμών και διακριβώσεων, παρατηρείται ότι αυξάνεται με μικρό ρυθμό ο αριθμός εργαστηρίων διακριβώσεων. Μεγάλη σχετική αύξηση παρουσίασαν τα εργαστήρια που πραγματοποιούν δοκιμές σε καύσιμα και πλαστικά, καθώς και τα εγκληματολογικά εργαστήρια. Στον Πίνακα 1 (βλέπε σελ. 8) αναφέρονται αναλυτικά για τη Διεύθυνση Εργαστηρίων: α) οι νέες αιτήσεις διαπίστευσης, οι αξιολογήσεις νέων εργαστηρίων και τα νέα πιστοποιητικά διαπίστευσης που χορηγήθηκαν, β) οι επισκέψεις για την επιτήρηση/ επέκταση πεδίου/ επαναξιολόγηση που πραγματοποιήθηκαν και ο αριθμός των προγραμματισμένων επιτηρήσεων/ επεκτάσεων πεδίου/ επαναξιολογήσεων που ολοκληρώθηκαν. Παρατηρείται ότι κατά το 2008 αυξήθηκε κατά 129% ο αριθμός αιτήσεων διαπίστευσης εργαστηρίων σε σχέση με το 2007 και αντίστοιχα αυξήθηκε ο αριθμός των επισκέψεων για την αρχική αξιολόγηση που πραγματοποίησαν οι ομάδες αξιολόγησης του Ε.Σ.Υ.Δ. Οι διαδικασίες της αξιολόγησης

νέων εργαστηρίων αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2009 και να αυξήσουν σημαντικά τον αριθμό χορήγησης νέων πιστοποιητικών κατά το 2009. Επίσης κατά το 2008, στα πλαίσια του προγράμματος των τακτικών ετήσιων επιτηρήσεων των εργαστηρίων, των έκτακτων για διαφόρους λόγους επιτηρήσεων και των τακτικών ανά τετραετία επαναξιολογήσεων, πραγματοποιήθηκαν 179 επισκέψεις των ομάδων αξιολόγησης σε διαπιστευμένα εργαστήρια, κατά 30% περισσότερες από το 2007, ενώ οι διαδικασίες αυτές

ολοκληρώθηκαν για 167 εργαστήρια, κατά 23% περισσότερα από το 2007. Η μεγάλη αύξηση της ζήτησης υπηρεσιών διαπίστευσης εργαστηρίων οφείλεται στους παρακάτω λόγους:

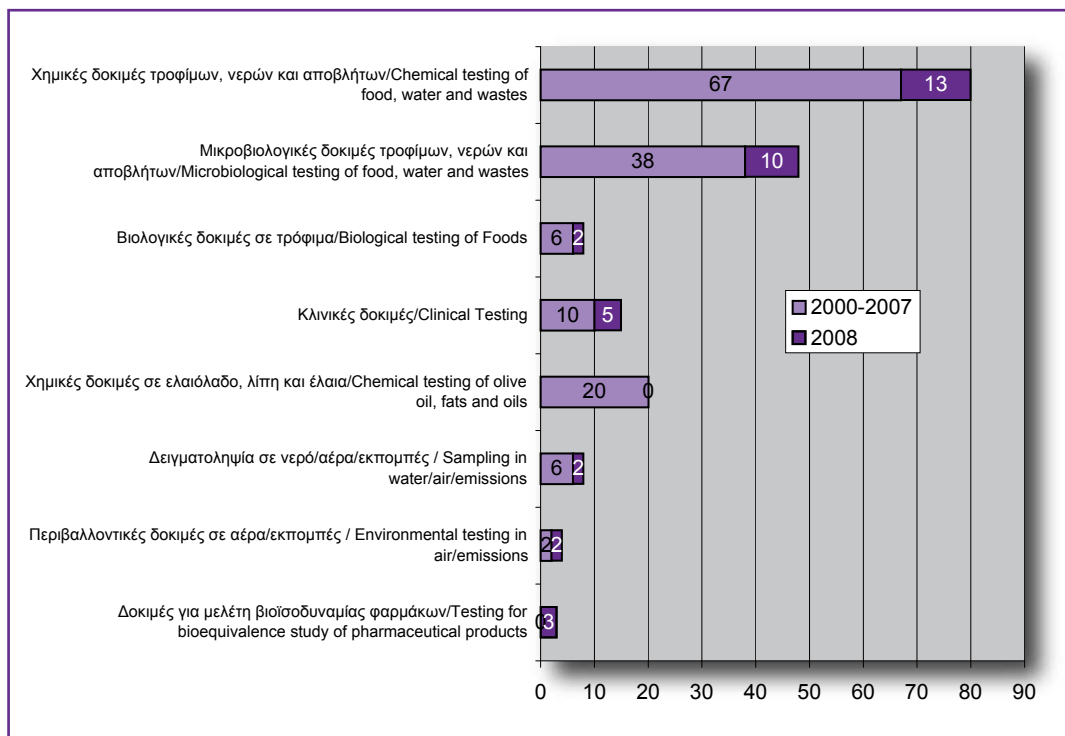
- Στην αυξανόμενη ανάγκη για την παροχή διαπιστευμένων υπηρεσιών από εργαστήρια του ιδιωτικού τομέα-ανεξάρτητα ιδιωτικά εργαστήρια, εργαστήρια βιομηχανιών σε διάφορους τομείς, όπως τρόφιμα-περιβάλλον-κλινικά εργαστήρια.
- Στην ίδια τάση που παρατηρείται σε εργαστήρια φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, ερευνητικών ινστιτούτων, ΑΕΙ και

αγροτικών συνεταιρισμών.

- Στην υλοποίηση της πολιτικής για την εναρμόνιση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τη διαπίστευση των κρατικών εργαστηρίων ελέγχου, σε τομείς όπως τα τρόφιμα και το περιβάλλον.

Για τους ίδιους λόγους αναμένεται να συνεχιστεί και για τα επόμενα χρόνια η αυξημένη ζήτηση υπηρεσιών διαπίστευσης εργαστηρίων. Η Διεύθυνση Διαπίστευσης Εργαστηρίων ανταποκρίθηκε έγκαιρα στην αυξανόμενη ζήτηση με:

- αύξηση του αριθμού των αξιολογητών εργαστηρίων σε

Σχήμα 3: Αριθμός πεδίων διαπίστευσης εργαστηρίων χημικών βιολογικών και συναφών δοκιμών των πιστοποιητικών διαπίστευσης που χορηγήθηκαν από το Ε.Σ.Υ.Δ. το 2008 και κατά την περίοδο 2000-2007

Figure 3: Scopes of accreditation of chemical, biological and similar testing laboratories for the certificates issued by ESYD in the year 2008 and during the period 2000-2007

In Table 1, details concerning the workflow of laboratory accreditation procedures are given: a) for the number of new applicants, the assessment of new applicants and new accreditation certificates granted, b) for the conducted surveillance/ extension of scope/ reassessment visits and scheduled surveillance/ extension of scope/ reassessment procedures of ESYD accredited laboratories that have been completed.

During 2008, an increase of 129% has been observed in the number of laboratories accreditation applications compared with 2007 and a respective increase has been noticed in the number of initial assessment visits, which have been conducted by ESYD assessment teams. The assessment procedures of new laboratories are going to be completed during 2009 and increasing significantly after this the number of new accreditation certificates granted in the year 2009. In addition, during 2008, in the framework of the annual surveillance schedule, the unscheduled surveillance visits and the regular 4-year reassessment schedule of laboratories, 179 visits of assessment teams have been conducted at accredited

laboratories premises (an increase of 30% compared with the respective number of 2007), while the respective assessment procedures have been completed for a total of 167 laboratories (an increase of 23% compared with the respective number of 2007).

The major increase in the request for laboratories accreditation services is due to the following reasons:

- The increased need for the provision of accredited services by laboratories of the private sector-independent private laboratories, laboratories of the industry in various fields, such as food-environment-clinical testing.
- A similar tendency observed in laboratories belonging to local self-administration bodies, research institutes, universities and agricultural co-operative unions.
- The implementation of the policy for the harmonization with European legislation for the accreditation of state control laboratories, in sectors such as food and environment.

κατάλληλα τεχνικά πεδία με διαδικασίες εκπαίδευσης και ορισμού που ολοκληρώθηκαν το 2008,

- εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό της διαχείρισης των διαδικασιών διαπίστευσης με το νέο Ολοκληρωμένο Πληροφορικό Σύστημα (ΟΠΣ) του Ε.ΣΥ.Δ. που υλοποιήθηκε εντός του 2008,
- έγκαιρη ενημέρωση των εργαστηρίων για τις απαιτήσεις του Ε.ΣΥ.Δ. με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών εργαλείων, όπως ο νέος δικτυακός τόπος του Ε.ΣΥ.Δ. που αναρτήθηκε εντός του 2008. Για την κάλυψη των μελλοντικών

αναγκών, σχεδιάζεται η αύξηση του αριθμού των Επικεφαλής Αξιολογητών προκειμένου να αυξηθεί η ταχύτητα ανταπόκρισης στις νέες απαιτήσεις και η επέκταση της τεχνικής επάρκειας του Ε.ΣΥ.Δ. σε νέα τεχνικά πεδία.

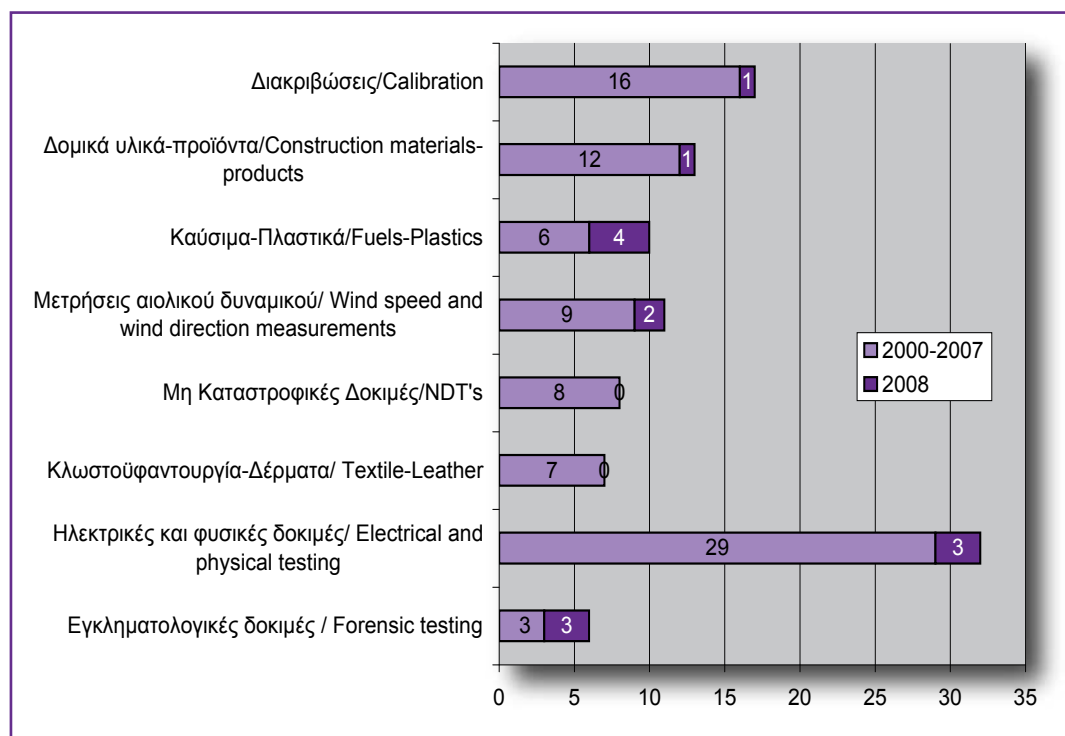
Επιπλέον, κατά το 2008:

- Τροποποιήθηκε η Κατευθυντήρια Οδηγία για τη Διαπίστευση Εργαστηρίων για Μικροβιολογικές Δοκιμές σε δείγματα νερού και τροφίμων, σύμφωνα με το ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025: 2005.
- Εκδόθηκε Κατευθυντήρια

Οδηγία για την Αξιολόγηση Εργαστηρίων Μετρήσεων Αιολικού Δυναμικού, σύμφωνα με το ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025:2005.

- Εκδόθηκε Κατευθυντήρια Οδηγία για τη Διαπίστευση Γενικών Μεθόδων Προσδιορισμού Μετάλλων σε Τρόφιμα, σύμφωνα με το ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025: 2005.
- Διοργανώθηκε, με ευθύνη του Ε.ΣΥ.Δ., η συνεδρίαση της Επιτροπής Εργαστηρίων της Ευρωπαϊκής συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA/LC), στις 11-13 Μαρτίου 2008 στην Αθήνα.
- Πραγματοποιήθηκε από το Ε.ΣΥ.Δ., στις 13 Μαρτίου 2008,

ημερίδα με θέμα την εφαρμογή Νομοθετικών Απαιτήσεων για τη διαπίστευση εργαστηρίων κατά ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025: 2005, με τη συμμετοχή εκπροσώπων εργαστηρίων και φορέων διαπίστευσης της Ευρωπαϊκής συνεργασίας για τη Διαπίστευση (European co-operation for Accreditation-EA). Κατά την ανωτέρω ημερίδα, τα ενδιαφερόμενα μέρη-κρατικές αρχές, εργαστήρια και φορείς διαπίστευσης παρουσίασαν τις απόψεις τους.

Σχήμα 4: Αριθμός πεδίων διαπίστευσης εργαστηρίων μηχανικών και λοιπών δοκιμών και εργαστηρίων διακριβώσεων για τα πιστοποιητικά διαπίστευσης που χορηγήθηκαν από το Ε.ΣΥ.Δ. το 2008 και κατά την περίοδο 2000-2007
 Figure 4: Scopes of accreditation of mechanical and other testing and calibration laboratories for the certificates issued by ESYD in the year 2008 and during the period 2000-2007

For the above mentioned reasons, the request for laboratories accreditation services is going to be further increased in the next years. The Laboratory Accreditation Department has corresponded on time to the increased request by: • increasing the number of laboratory assessors in appropriate technical fields, applying training and appointment procedures, which have been completed in the year 2008, • introducing a more sophisticated management system for ESYD accreditation procedures, by developing and implementing the Integrated Information Technology System of ESYD in the year 2008, • informing on time all laboratories for ESYD requirements by the use of modern electronic tools, such as the new ESYD website, which has been publicly available in the year 2008. In order to cover future needs, an increase in the number of Lead Assessors is intended, to improve ESYD corresponding time to new requirements, as well as an extension of ESYD technical competence in new technical fields.

In addition, during 2008:

- An amendment of ESYD guidance document for the accreditation of laboratories performing microbiological testing in water and food samples, according to ELOT EN ISO/IEC 17025: 2005, was issued.
- A guidance document was issued for the accreditation of laboratories performing wind potential measurements, according to ELOT EN ISO/IEC 17025: 2005.
- A guidance document was issued for the accreditation of generic methods of determination of metals in food, according to ELOT EN ISO/IEC 17025: 2005.
- ESYD hosted in Athens the meeting of European co-operation for Accreditation/ Laboratory Committee (EA/LC) on 11-13.03.2008.
- ESYD organized on 13.03.2008 a symposium concerning the application of legislative requirements for laboratory accreditation according to ELOT EN ISO/IEC 17025: 2005, with the participation of laboratories and EA Accreditation Bodies (ABs) representatives. During this symposium, interested parts – state authorities, laboratories and ABs presented their views.

A. Διαδικασίες διαπίστευσης για νέα εργαστήρια Laboratory accreditation procedures for new applicants	Νέες αιτήσεις διαπίστευσης εντός του 2007	49	Αξιολογήσεις εντός του 2007	49	Νέες χορηγήσεις διαπίστευσης εντός του 2007	45
	New applicants for accreditation during 2007		Assessment visits during 2007		Laboratory accreditation certificates granted during 2007	
	Νέες αιτήσεις διαπίστευσης εντός του 2008	112	Αξιολογήσεις εντός του 2008	115	Νέες χορηγήσεις διαπίστευσης εντός του 2008	48
	New applicants for accreditation during 2008		Assessment visits during 2008		Laboratory accreditation certificates granted during 2008	
B. Διαδικασίες διαπίστευσης στο πλαίσιο του προγράμματος επιτηρήσεων/επεκτάσεων/ επαναξιολογήσεων εργαστηρίων Laboratory accreditation procedures for surveillance/extension of scope/reassessment of laboratories			Επιτηρήσεις/ επεκτάσεις/ επαναξιολογήσεις εντός του 2007	138	Ολοκλήρωση διαδικασίας επιτήρησης/ επέκτασης/ επαναξιολόγησης εντός του 2007	136
			Surveillance/ extension of scope/ reassessment visits during 2007		Completion of surveillance/ extension of scope/ reassessment procedures during 2007	
			Επιτηρήσεις/ επεκτάσεις/ επαναξιολογήσεις εντός του 2008	179	Ολοκλήρωση διαδικασίας επιτήρησης/ επέκτασης/ επαναξιολόγησης εντός του 2008	167
			Surveillance/ extension of scope/ reassessment visits during 2008		Completion of surveillance/ extension of scope/ reassessment procedures during 2008	

Πίνακας 1: Ροή διαδικασιών διαπίστευσης για νέες αιτήσεις διαπίστευσης εργαστηρίων και για επιτηρήσεις/ επεκτάσεις πεδίου/ επαναξιολογήσεις διαπιστευμένων εργαστηρίων κατά τα έτη 2007-2008

Table 1: Accreditation procedures workflow for new applicants and surveillance/ extension of scope/ reassessment of accredited laboratories for the years 2007-2008

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ ΦΟΡΕΩΝ

Κατά το έτος 2008 χορηγήθηκαν 35 νέα πιστοποιητικά διαπίστευσης για φορείς πιστοποίησης και ελέγχου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται 4 φορείς κατά ΕΛΟΤ EN 45011, 2 φορείς κατά ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17024, 3 φορείς κατά ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17021, το οποίο αντικατέστησε στις 15 Σεπτεμβρίου 2008 το Πρότυπο ΕΛΟΤ EN 45012 και τον

Οδηγό ISO/IEC 66, και 26 φορείς κατά ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020. Τα ανωτέρω φαίνονται στα **Σχήματα 5 και 6**, που ακολουθούν σε γραφική απεικόνιση. Επίσης, κατά το έτος 2008 υπεβλήθησαν 120 αιτήσεις διαπίστευσης ή επέκτασης του πεδίου διαπίστευσης από φορείς πιστοποίησης και ελέγχου. Συνολικά μέχρι 31.12.2008 είχαν

χορηγηθεί 248 πιστοποιητικά φορέων πιστοποίησης και ελέγχου. Επίσης κατά το έτος 2008, έγιναν 30 ανανεώσεις Πιστοποιητικών Διαπίστευσης, 125 επιτηρήσεις/ επεκτάσεις πεδίων εφαρμογής της διαπίστευσης και συνολικά 150 επισκέψεις για ανανέωση/ επιτήρηση/ επέκταση του πεδίου εφαρμογής της διαπίστευσης

φορέων Πιστοποίησης και Ελέγχου. Ενώ οι Αιτήσεις Διαπίστευσης έχουν μειωθεί συγκριτικά με αυτές του έτους 2007, οι αιτήσεις για επεκτάσεις πεδίων εφαρμογής έχουν αυξηθεί σημαντικά.

Το Ε.ΣΥ.Δ. επικεντρώθηκε στη διαπίστευση φορέων στο πλαίσιο της Εθνικής Νομοθεσίας, σύμφωνα με την οποία:

α) προϋπόθεση για την κοινοποίηση ενός φορέα πιστοποίησης ή ελέγχου, από την Αρμόδια Αρχή ως προς τις Οδηγίες Νέας Προσέγγισης, είναι η διαπίστευσή του από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.)

β) καθίσταται υποχρεωτική η διαπίστευση φορέων πιστοποίησης προϊόντων και ελέγχου προϊόντων ως προϋπόθεση για την δραστηριοποίηση των φορέων αυτών στην Ελλάδα για ADR, ΚΤΕΟ, Καταδύσεις αναψυχής, περιοδικός έλεγχος, συντήρηση και αναγόμωση πυροσβεστήρων και ανυψωτικά μηχανήματα.

Για ειδικές περιπτώσεις Φορέων που δραστηριοποιούνται στην αλλοδαπή αλλά και αλλοδαπούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα το προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

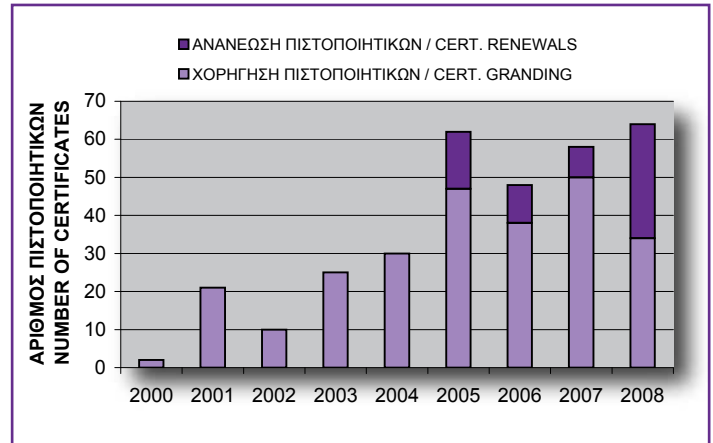
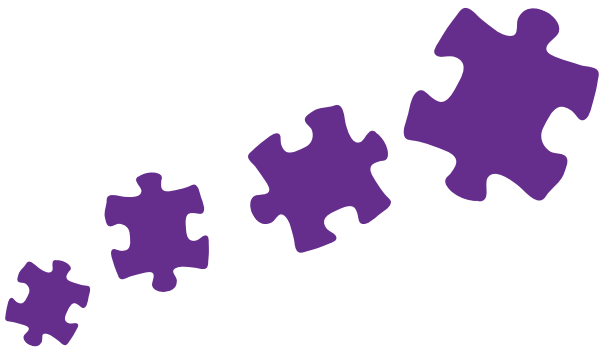
α) διενήργησε έρευνα για τους Φορείς Πιστοποίησης και Ελέγχου που δραστηριοποιούνται στην αλλοδαπή προκειμένου να εφαρμόσει την διαδικασία αξιολόγησης των φορέων εκείνων που θεωρείται ότι εντάσσονται στις κρίσιμες δραστηριότητες στην αλλοδαπή (Critical Accreditation Location / Foreign premises) της EA και της IAF.

Από την έρευνα αυτή προέκυψε ότι 9 φορείς εντάσσονται στην υπόψη κατηγορία και το Ε.ΣΥ.Δ. προγραμματίζει να τους αξιολογήσει κατά το τρέχον έτος σύμφωνα με την υπόψη διαδικασία.

β) κατά τον ίδιο τρόπο και σε συνεργασία με την HellasCert και το Υπουργείο Ανάπτυξης(ΥΠΑΝ) κατέγραψε τους αλλοδαπούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, προκειμένου να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες.

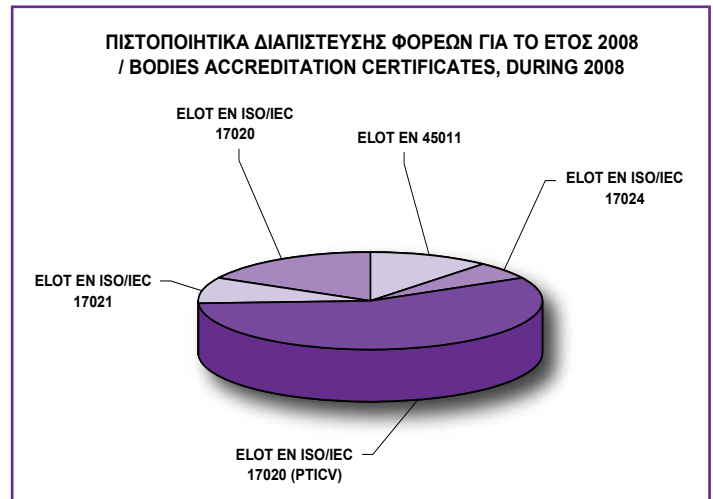
Επίσης, κατά το 2008:

Εκδόθηκε Κατευθυντήρια Οδηγία από το Ε.ΣΥ.Δ. (Ε.ΣΥ.Δ ΚΟ -PED) για τη Αξιολόγηση Φορέων Πιστοποίησης/ Ελέγχου για την Οδηγία 97/23/ΕΕ (εξοπλισμός υπό πίεση).

Σχήμα 5: Αριθμός κατ' έτος χορηγηθέντων Πιστοποιητικών Διαπίστευσης/ Ανανεώσεων Φορέων για το διάστημα 2000-2008

Figure 5: Number of accreditation Certificates / Renewals of Certification and Inspection Bodies per year, for the years 2000-2008.

Σχήμα 6: Κατανομή Πιστοποιητικών Διαπίστευσης Φορέων ανά Πρότυπο, για το έτος 2008

Figure 6: Distribution of Bodies accreditation certificates per accreditation Standard, during 2008

CERTIFICATION / INSPECTION BODIES ACCREDITATION DIVISION

During 2008, 35 accreditation certificates has been issued for certification and inspection bodies, among of which to 4 bodies according to ELOT EN 45011 ESYD, 2 bodies according to ELOT EN ISO/IEC 17024, 83bodies to ELOT EN ISO/IEC 17021, which in September 15 2008 replaced the Standard ELOT EN ISO/IEC 45012 ant the Guide ISO/IEC 66, and 26 bodies according to ELOT EN ISO/IEC 17020. The above are shown on Figure 5 and 6.

ESYD, also, received 120 applications for accreditation or extension of the Scope from Certification and Inspection Bodies. A total number of 248 Certificates granted to Certification and Inspection Bodies until 31.12.2008.

Also at year 2008, became 30 renewals of Certificates of Accreditation, 125 surveillances /extensions of Scopes of application of accreditation and in total 150 visits for surveillances /extensions of Scopes of application of accreditation to Certification and Inspection Bodies.

While the Applications for Accreditation have been decreased comparatively with those of year 2007, the applications for extensions of Scopes of application have been enormously increased.

The main focus of ESYD has been the implementation of the National Legislation according to which:

a) The Accreditation is a prerequisite to the notification of a body.
b) The accreditation of the Certification and Inspection Bodies is mandatory in order to operate in Greece in the following areas/fields: ADR, Private Technical Inspection Centres for motor Vehicles (P.T.I.C.V.), recreational diving, periodical inspection, maintenance and refill of fire extinguishers and lifting equipment.

For special cases of Bodies that activate in foreign countries and foreign Bodies that are activated in Greece, ESYD proceeded in the following:

a) held a survey for the Certification and Inspection Bodies that are activated in the foreign countries so that it applies the process of evaluation of that Bodies that is considered that they are included in Critical Accreditation Location/ Foreign Premises Policy of EA and IAF.

From this survey it resulted that 4 Bodies apply in this category and ESYD schedules to evaluate them this year according to the Critical Accreditation Location/ Foreign Premises Policy of EA and IAF.

b) at the same way and in collaboration with HellasCert and the Ministry of Development recorded the Foreign Bodies that are activated in Greece, in order to take any necessary measure.

In addition, during 2008:

It has been issued the Guidance (ESYD GD-PED) for the Evaluation of Certification / Inspection Bodies, for the 97/23/EC Guidance (pressure equipment),

ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Προσκλήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος

Το Ε.ΣΥ.Δ. δημοσίευσε τις παρακάτω Προσκλήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για επιλογή νέων αξιολογητών/ εμπειρογνομόνων:

- Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή αξιολογητών φορέων πιστοποίησης συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης & φορέων επαλήθευσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.
- Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή αξιολογητών φορέων ελέγχου στα Κ.Τ.Ε.Ο.
- Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή εμπειρογνομόνων κλινικών εργαστηρίων.
- Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή εμπειρογνομόνων εργαστηρίων για ανοσοχημικές δοκιμές σε τρόφιμα, για προσδιορισμό αλλεργιογόνων, για ιστολογικές δοκιμές σε τρόφιμα, για δοκιμές επιφανειακής χημικής ανάλυσης σε υλικά με την τεχνική φασματοσκοπίας φωτοηλεκτρονίων (XPS) και για δοκιμές μέτρησης θορύβου.

Διαξιολόγηση του Ε.ΣΥ.Δ.

Το Σεπτέμβριο του 2008 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η διαξιολόγηση του Ε.ΣΥ.Δ. για όλα τα πεδία για τα οποία συμμετέχει στις Συμφωνίες Αμοιβαίας Αναγνώρισης (EA MLA).

Τον Ιούνιο του 2008 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η αξιολόγηση του Ε.ΣΥ.Δ. από το Forum of Accreditation Bodies (FAB) για το πεδίο της διαπίστευσης περιβαλλοντικών επαληθευτών.

Εσωτερικές Επιθεωρήσεις

Το έτος 2008 πραγματοποιήθηκε η ετήσια εσωτερική επιθεώρηση του Ε.ΣΥ.Δ.

Νέοι Συνεργάτες

Κατά το έτος 2008, επιλέχθηκαν από το Ε.ΣΥ.Δ. 16 αξιολογητές εργαστηρίων, 10 εμπειρογνώμονες εργαστηρίων σε διάφορα αντικείμενα και 5 εμπειρογνώμονες φορέων πιστοποίησης ή/και ελέγχου.

Προγράμματα Κατάρτισης

- Εκπαίδευση αξιολογητών, υποψήφιων αξιολογητών, μελών Τεχνικών Επιτροπών και μελών της Υπηρεσίας στο πρότυπο διαπίστευσης ΕΛΟΤ EN ISO 15189 καθώς και στο Σύστημα Διαχείρισης της Ποιότητας του Ε.ΣΥ.Δ.
- Εκπαίδευση αξιολογητών, υποψήφιων αξιολογητών, μελών Τεχνικών Επιτροπών και μελών της Υπηρεσίας στον Κανονισμό 761/2001 (EMAS).
- Εκπαίδευση αξιολογητών, εμπειρογνομόνων, μελών Τεχνικών Επιτροπών και μελών της Υπηρεσίας στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 22000 καθώς και στο πρότυπο ISO/ TS 22003.
- Εκπαίδευση αξιολογητών, μελών Τεχνικών Επιτροπών, και μελών της Υπηρεσίας επί των απαιτήσεων και κανονισμών του Ε.ΣΥ.Δ. που αφορούν στην εφαρμογή της Οδηγίας 89/106/ ΕΟΚ .
- Εκπαίδευση αξιολογητών, μελών Τεχνικών Επιτροπών, και μελών της Υπηρεσίας στην αξιολόγηση μελετών επικινδυνότητας και στον προσδιορισμό της αστικής ευθύνης.
- Εκπαίδευση των μελών της Υπηρεσίας καθώς και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στον κανονισμό 765/2008.
- Εκπαίδευση των μελών της Υπηρεσίας σε κατευθυντήριες οδηγίες των EA , IAF και ILAC.
- Εκπαιδευτική συνάντηση Επικεφαλής Αξιολογητών Εργαστηρίων του Ε.ΣΥ.Δ. με τις αντίστοιχες Τεχνικές Επιτροπές και την Υπηρεσία.
- Εκπαιδευτική συνάντηση Επικεφαλής Αξιολογητών φορέων πιστοποίησης/ελέγχου του Ε.ΣΥ.Δ. με τις αντίστοιχες Τεχνικές Επιτροπές και την Υπηρεσία.

Παράπονα

Το 2008, ο αριθμός των παραπόνων προς το Ε.ΣΥ.Δ. παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο με το προηγούμενο έτος. Τα παράπονα αφορούσαν κυρίως στην εφαρμογή των διαδικασιών από τους διαπιστευμένους από το Ε.ΣΥ.Δ. φορείς και εργαστήρια καθώς και παραπλανητική χρήση τόσο του λογοτύπου όσο και του θεσμού της διαπίστευσης του Ε.ΣΥ.Δ..

ACCREDITATION IN NEW FIELDS

Invitations for new Assessors and Experts

ESYD published four invitations for new Assessors and Experts for the following technical fields:

- Certification of Environmental Management Systems and Verification of Green House Gases Emissions
- Recurrent Inspection of Motor Vehicles
- Medical laboratories (invitation for experts in specific technical fields)
- Immunochemical testing in foods, Food allergens testing, Histological testing in foods, surface chemical testing in materials with XPS, noise measurement testing (invitation for experts in these testing fields)

Peer evaluations of ESYD

Peer evaluation of ESYD for all the MLA Scopes for Accreditation was successfully completed after the submission of a progress report on September 2008.

On June 2009, the peer evaluation of ESYD by the Forum of Accreditation Bodies in the field of environmental verifiers was successfully completed.

Internal Audits

In the year 2008, an internal audit occurred, held by the Quality Manager of ESYD.

New collaborators

In the year 2008, ESYD selected 16 assessors and 10 experts for laboratories in various fields. ESYD also selected 5 experts for certification and/or inspection bodies.

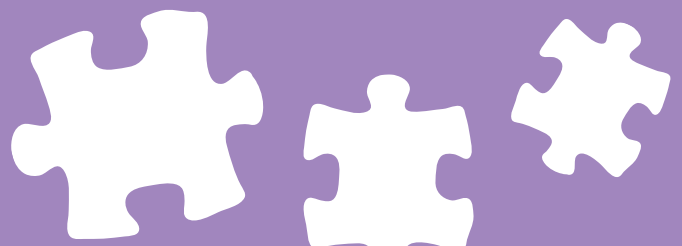
Training Programs

During 2008, the following training programs for personnel and assessors of ESYD were organized:

- Training on ELOT EN ISO 15189
- Training on Regulation 761/2001 (EMAS)
- Training on ELOT EN ISO 2000/ISO TS 22003
- Training on the application of Guidance 89/106/EEC
- Training on the assessment of risk analysis and liability cover
- Training on the new Regulation 765/2008
- Training on EA, IAF and ILAC Guidances
- Training meeting of ESYD Lead Assessors with ESYD Technical Committees and Accreditation Managers

Complaints

In 2008, the number of complaints in ESYD remained in the same level, comparing with the previous year. The complaints referred mostly to the conformity assessment services of the accredited certification and inspection bodies and laboratories and the misuse of ESYD accreditation logo as well as for misleading information concerning accreditation status of ESYD accredited CABs.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο κύκλος εργασιών, την χρήση 1/1 - 31/12/2008, ανήλθε στα 1.921.590,10€ και τα καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) ήταν 180.058,42€. Τα έσοδα της Ε.ΣΥ.Δ. Α.Ε. αφορούν κυρίως:

- έσοδα από αιτήσεις διαπίστευσης και επέκτασης του πεδίου διαπίστευσης καθώς και τέλη διατήρησης
- έσοδα από τέλη αξιολόγησης για διαπιστεύσεις, επιτηρήσεις, αξιολογήσεις επέκτασης πεδίου διαπίστευσης και ανανεώσεις της διαπίστευσης.
- επιχορηγήσεις, καθώς η Ε.ΣΥ.Δ. Α.Ε. έλαβε ετήσια επιχορήγηση από τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας για την λειτουργία της (320.000,00€) καθώς και επιχορηγήσεις από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» του ΥΠΑΝ, με συγχρηματοδότηση από το Γ' ΚΠΣ (525.880,00€).

Παρατηρείται ότι συγκριτικά με το 2007 το ύψος των εγκεκριμένων επιχορηγήσεων για το 2008 ήταν στα ίδια οικονομικά μεγέθη ενώ σημειώθηκε σημαντική αύξηση των εσόδων της εταιρείας.

Δεδομένου του μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα της Ε.ΣΥ.Δ. Α.Ε. και του γεγονότος ότι η Ε.ΣΥ.Δ. Α.Ε. έχει αποκλειστικούς μετόχους τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Οικονομικών, το φετινό θετικό αποτέλεσμα είναι ιδιαίτερα σημαντικό όχι μόνο για την ευμάρεια και την οικονομική πρόοδο της εταιρείας αλλά και για το Ελληνικό Δημόσιο. Παράλληλα, λειτούργησε αποδοτικά ο προγραμματισμός των εσόδων και από τις δύο Διευθύνσεις Διαπίστευσης (Εργαστηρίων, Φορέων) καθώς το είδος των εσόδων (τέλη διαπίστευσης – τέλη διατήρησης, ανανεώσεις διαπιστεύσεων ανά τετραετία) εκτιμάται ότι επιτρέπει έναν καλό προγραμματισμό στα τρέχοντα έσοδα και στα αναμενόμενα για τα επόμενα χρόνια, με βάση τα ισχύοντα τέλη αλλά και τις εκτιμήσεις για τις κατ' έτος νέες διαπιστεύσεις. Τα έξοδα κινηθήκαν σε αναμενόμενα μεγέθη, ενώ θα καταβληθεί προσπάθεια για την περαιτέρω μείωση των εξόδων.

Οικονομικός στόχος της εταιρείας Ε.ΣΥ.Δ. είναι να συνεχίσει να είναι αποδοτική και παραγωγική έτσι ώστε να συμβάλλει στη διευρύνση των εργασιών της, στην αύξηση των κερδών της και στη διαχείριση των εξόδων της ώστε να αποτελούν παραγωγική δαπάνη της εταιρείας και να αποβλέπουν στην παραγωγή θετικού αποτελέσματος.

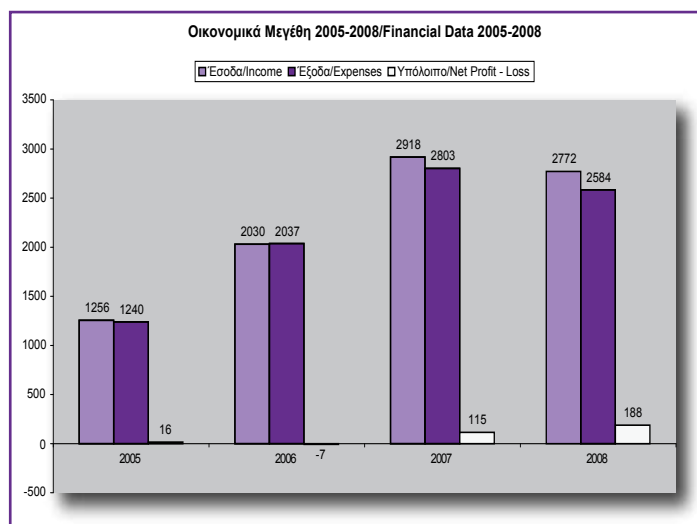
FINANCING SUMMARY

In 2008, the turnover amounted to 1.921.590,10€ and the net result was profits of 180.058,42€. The main income of the Company derives from:

- Applications fees, extension fees and maintenance fees
- Assessment fees for initial assessments, surveillances, extensions of accreditation scope, renewals of accreditation
- grants as the company receives annual grants from Ministry of Economics as a regular budgeting for her operation (320.000,00€), as well as grants for operational program (competitiveness) with the support of Ministry of Development and under the European Commission Support Framework 2000-2006 (525.880,00€).

We observe that comparatively to 2007, the amount of approved grants for 2008 were in the same level while there was an important increase in the income of the company. Since ESYD is a non profitable company of non speculative character and the Greek state is the 100% shareholder, this year's positive result is particularly important not only for the prosperity and the economic progress of the company but also for the Greek State as well.

Predictions from the two Accreditation Divisions of ESYD (Laboratories and Certification & Inspection Bodies) for 2008 incomes from ESYD operation were close to the obtained values. The income from accreditation activities as formed in 2008 can be estimated according to the current fees, the number of accredited conformity assessment bodies and the estimation of new applications per year.

Σχήμα 1: Οικονομικά μεγέθη 2005-2008

Figure 1: Financial Data 2005-2008

Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Με την υποστήριξη και αρωγή του Υπουργείου Ανάπτυξης και στο πλαίσιο του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000 - 2006 – Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», το Ε.ΣΥ.Δ, ως τελικός δικαιούχος, υλοποίησε σειρά Δράσεων με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από Εθνικούς Πόρους, ήτοι:

- Αγορά κτηριακών εγκαταστάσεων
- Δημιουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος
- Προμήθεια Προτύπων και κανονιστικών εγγράφων
- Κατάρτιση Στελεχών και Συνεργατών του Ε.ΣΥ.Δ
- Προβολή του Ε.ΣΥ.Δ μέσω διοργάνωσης ημερίδων, δημοσιεύσεων και ανανέωσης δικτυακού τύπου
- Παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων

Οι δράσεις ολοκληρώθηκαν αποτελεσματικά και έγκαιρα ενώ η απορροφητικότητα των πόρων από το Ε.ΣΥ.Δ ανήλθε σε ποσοστό 97.67%.

The expenses were also found to be close to the estimated amounts, but the effort to minimise the operating costs by efficiently planning and managing the accreditation procedure will continue.

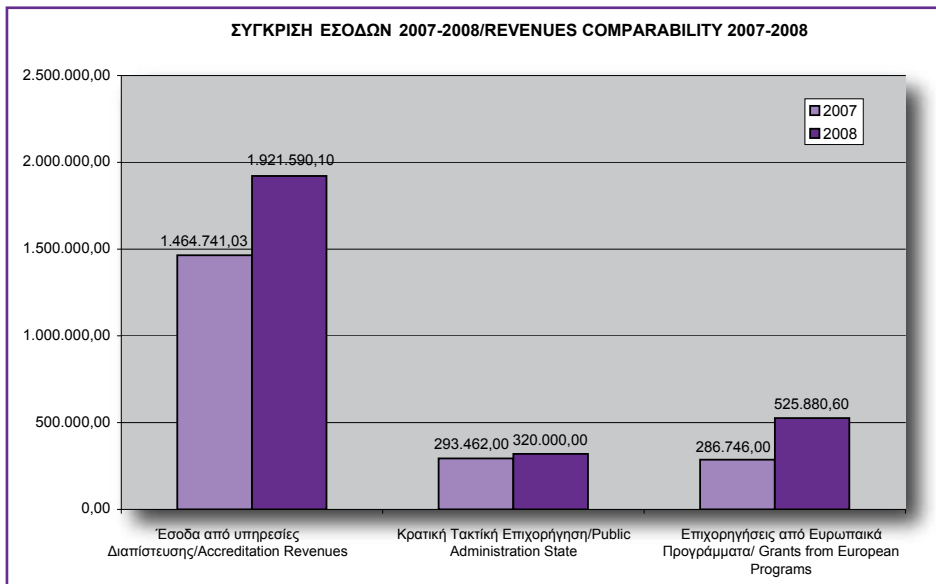
The Economic objective of ESYD is the continuousness of being an efficient and productive organisation so as it contributes in its enlargement, in the increase of the profits by having a creative management resulting in the growth of the company.

Operational Programme "Competitiveness"

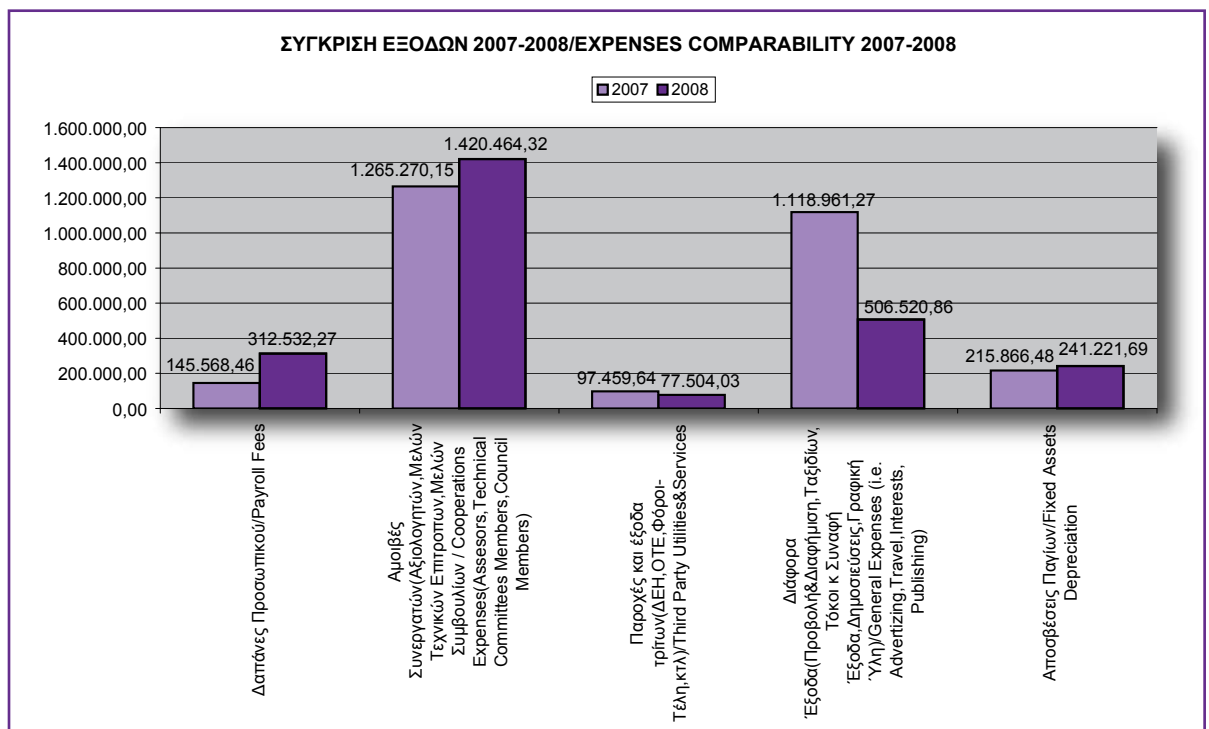
With the support of the Ministry of Development under the European Commission Support Framework 2000-2006 of the Operational Programme "Competitiveness", ESYD as a final Beneficiary, implemented a series of Actions co-funded by the European Commission and the Greek Government, that is:

- New premises purchase
- Implementation of an Integrated Information System
- Standards and Normative Documents Supply
- Training of E.SY.D 's personnel
- Promotion of E.SY.D through workshops, press publications and web site redesign
- Monitoring the effectiveness of the co-funded actions mentioned above

All actions were completed effectively and in time whilst, E.SY.D absorbed 97.67% of the funds.

Σχήμα 2: Σύγκριση Εσόδων 2007-2008 (Βλέπε σελ. 11)
Figure 2: Revenues Comparability 2007-2008 (See page 11)

Σχήμα 3: Σύγκριση Εξόδων 2007-2008 (Βλέπε σελ. 11)
Figure 3: Expenses Comparability 2007-2008 (See page 11)

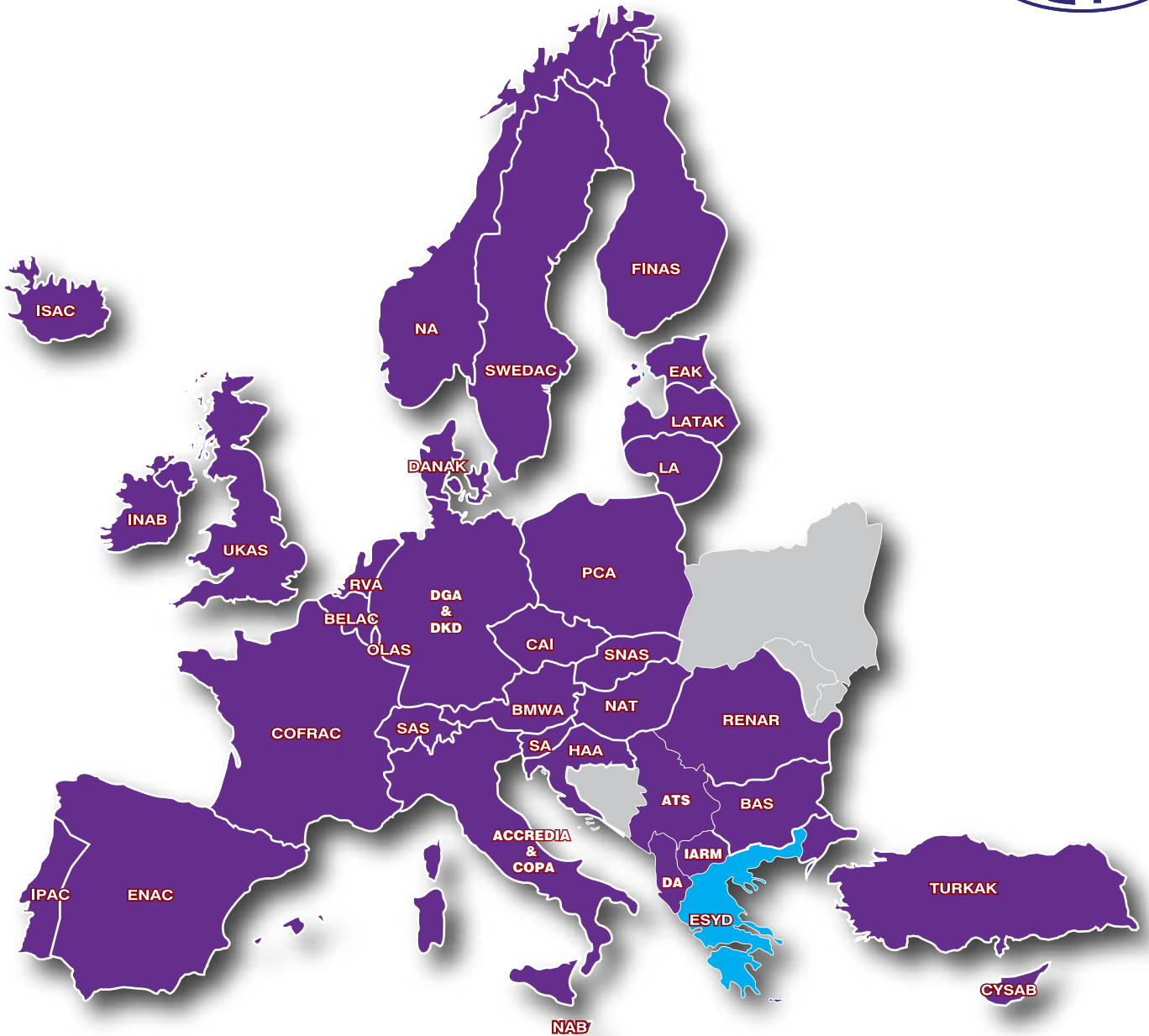
ΤΟ Ε.ΣΥ.Δ. ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ & ΔΙΕΘΝΩΣ

Το έτος 2008 το Ε.ΣΥ.Δ. συνέχισε να συμμετέχει στις Συμφωνίες Αμοιβαίας Αναγνώρισης της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση για τα Εργαστήρια και τους Φορείς Πιστοποίησης (QMS, EMS, προϊόντα και πρόσωπα) και Ελέγχου. Επίσης, το Ε.ΣΥ.Δ. παρέμεινε μέλος της Διεθνούς Συνεργασίας Διαπίστευσης Εργαστηρίων (International Laboratory Accreditation Collaboration - ILAC), του Διεθνούς Φόρουμ της Διαπίστευσης (International Accreditation Forum – IAF) και εντάχθηκε στο Φόρουμ Φορέων για τη διαπίστευση περιβαλλοντικών επαληθευτών (Forum of Accreditation Bodies – FAB). Το Ε.ΣΥ.Δ. συνέχισε τη στενή συνεργασία με την παγκόσμια Υπηρεσία Αντιντόπινγκ (World Antidopping Agency - WADA).

Το Ε.ΣΥ.Δ., κατά το 2008, εκπροσωπήθηκε από τη Διοίκησή του στις

Γενικές Συνελεύσεις της ΕΑ και του IAF, ενώ στελέχη και συνεργάτες του συμμετείχαν στις συνεδριάσεις των επιτροπών της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (ΕΑ) για τη διαπίστευση Εργαστηρίων, Φορέων Πιστοποίησης, Φορέων Ελέγχου και Έγκρισης Αμοιβαίων Αναγνώρισεων.

Το Φεβρουάριο και το Μάρτιο του 2008, το Ε.ΣΥ.Δ. φιλοξένησε στην Αθήνα τις πρώτες τακτικές συνεδριάσεις του έτους των επιτροπών της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (ΕΑ) για τη διαπίστευση Εργαστηρίων (ΕΑ LC), Φορέων Πιστοποίησης (ΕΑ CC) και Φορέων Ελέγχου (ΕΑ IC). Τον Ιούνιο του 2008, το Ε.ΣΥ.Δ. φιλοξένησε στη Θεσσαλονίκη την πρώτη τακτική συνεδρίαση του έτους της επιτροπής του Φόρουμ Φορέων για τη διαπίστευση περιβαλλοντικών επαληθευτών (FAB).

European and International activities of ESYD

During 2008, ESYD continued to participate in Multilateral Agreements (MLA) of European Co-operation for Accreditation for testing, calibration, inspection, certification of management systems and environmental management systems and certification of products and personnel. In addition, ESYD continued to participate in Mutual Recognition Arrangements of ILAC, IAF and FAB. ESYD personnel participated in the General Assemblies of EA and IAF as well as in the meetings of EA Committees. On February and March of 2008, ESYD hosted in Athens the meetings of Certification Inspection and Laboratory Committees of EA. ESYD also hosted the meeting of FAB in Thessaloniki, on June 2008.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ Ε.ΣΥ.Δ. ΓΙΑ ΤΟ 2009

Ο κύριος στόχος της Διοίκησης του Ε.ΣΥ.Δ. για το 2009 αποτελεί η ολοκλήρωση της διαδικασίας ενοποίησης Ε.ΣΥ.Δ. με τον ΕΛ.Ο.Τ και το Ε.Ι.Μ σε έναν ενιαίο φορέα για την ποιότητα στην Ελλάδα που θα περιλαμβάνει το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης, τον Εθνικό Οργανισμό για την Τυποποίηση και το Εθνικό Μετρολογικό Ινστιτούτο. Με την ενοποίηση αυτή θα επιτευχθεί η αποτελεσματικότερη διαχείριση των διαδικασιών του εθνικού συστήματος ποιότητας, θα αυξηθεί η απόδοση της οικονομικής δαπάνης και θα προωθηθεί η δημιουργία συνεργιών, προκειμένου να αξιοποιηθούν ακόμη περισσότερο τα αποτελέσματα των διαδικασιών αυτών. Επιπλέον, επιμέρους στόχοι:

Ανάπτυξη προσωπικού

- Αξιοποίηση της μακρόχρονης εμπειρίας και της εκπαίδευσης του μόνιμου προσωπικού με την εμπλοκή του υπό την ιδιότητα του μόνιμου Επικεφαλής Αξιολογητή του Ε.ΣΥ.Δ. στις αξιολογήσεις
- Συμπλήρωση του προβλεπόμενου από τον Εσωτερικό Κανονισμό προσωπικού

Διαδικασίες Διαπίστευσης

- Απλοποίηση διαδικασιών διαπίστευσης, μείωση των πολλαπλών επιπέδων αποφάσεων
- Μετατροπή του ρόλου των Τεχνικών Επιτροπών σε τεχνικό/καθοδηγητικό επί των κριτηρίων διαπίστευσης
- Αναπροσαρμογή της λειτουργίας της Δ/σης Φορέων σε «πελατοκεντρική» βάση,

δηλαδή σε σύστημα επαφής των πελατών με ένα μόνο πρόσωπο

- Ενέργειες για την χρονική σύμπτωση των ανά πρότυπο αξιολογήσεων των μεγάλων Φορέων Πιστοποίησης και Ελέγχου για την μείωση του κόστους και τη διευκόλυνση της τήρησης του προγράμματος επιτηρήσεων
- Ενιαία αξιολόγηση των κοινών συστημικών απαιτήσεων των προτύπων διαπίστευσης
- Ανάπτυξη διαδικασίας χορήγησης ευέλικτου πεδίου (flexible scope) για τα εργαστήρια
- Αναβάθμιση και επέκταση της εφαρμογής του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Ε.ΣΥ.Δ. (ΟΠΣ) σε όλες τις φάσεις της αξιολόγησης και της διαχείρισης της διαδικασίας διαπίστευσης

Ευρωπαϊκή Διαπίστευση

- Εντατική προετοιμασία για την διαξιολόγηση του Ε.ΣΥ.Δ. από την ΕΑ το πρώτο τρίμηνο του 2010
- Συμμετοχή στις διεργασίες που αναπτύσσονται αυτή την περίοδο στην Ευρωπαϊκή Διαπίστευση για την υλοποίηση των απαιτήσεων του νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού 765/2008. Έχει ήδη αναληφθεί η ευθύνη σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, για τον συντονισμό από το Ε.ΣΥ.Δ. των δράσεων για την Οδηγία 89/106 (Οδηγία για τα δομικά υλικά, CPD) στο πλαίσιο της ομογενοποίησης των διαδικασιών διαπίστευσης για τη κοινοποίηση
- Συνεργασία με τους διαπιστευμένους από το Ε.ΣΥ.Δ. φορείς για την εκπλήρωση των απαιτήσεων της ΕΑ και του Κανονισμού

765/2008 για τις περιπτώσεις διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης εκτός Ελλάδας (Cross Frontier Conformity Assessment Activities)

Ευρωπαϊκός Κανονισμός 765/2008 και Απόφαση Ε.Ε. 768/2008

- Αξιολόγηση και υλοποίηση των απαιτήσεων του νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού 765/2008.
- Συνεργασία με το ΥΠΑΝ για την ανάπτυξη του προβλεπόμενου από τον Κανονισμό Συστήματος Εποπτείας της Αγοράς
- Συνεργασία με την ΕΑ για την ομογενοποίηση των πρακτικών της διαπίστευσης στον Υποχρεωτικό Τομέα, στα πλαίσια των προβλέψεων της Απόφασης 768/2008

Συνεργασία με το Δημόσιο Τομέα

- Ανάπτυξη της συνεργασίας με Υπουργεία, Υπηρεσίες του Δημοσίου και λοιπούς Φορείς και Αρχές, για την διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους από πρακτικές που υποκρύπτουν δραστηριότητα διαπίστευσης
- Διευκρίνιση των περιπτώσεων όπου η διαπίστευση σε δραστηριότητες εργαστηρίων ή φορέων πρέπει να επιβάλλεται, σε αντιδιαστολή με περιπτώσεις όπου αυτό δεν είναι αποδοτικό και σκόπιμο

Παναγιώτης Αγερίδης
Διευθύνων Σύμβουλος του Ε.ΣΥ.Δ.

ESYD OBJECTIVES FOR 2009

The main objective for 2009 is the successful completion of the merging of ESYD, EL0T and EIM. The new entity will bring together the National System of Accreditation, the National Organization for Standardization, and the National Metrological Institute. As a result, the management of the National System of Quality will be more effective, cost-efficient, promoting close synergies between the different actors of quality. Other objectives for 2009:

In the field of personnel development

- To make use of the experience and the highly specialized training of the permanent staff of ESYD by involving them in the assessment process as Lead Assessors.
- To make all the appointments provided for by the rules governing ESYD.

In the field of accreditation procedures:

- To simplify the accreditation procedures and reduce the number of different decision levels.
- To turn the role of the Technical Committees into that of offering guidelines regarding the application of accreditation criteria.
- To shift the management system of the certification/inspection bodies division from one which is standard based to one which is client based.
- To make every effort to organize the programme of assessments in a way that will make it possible for the multiple assessments of the same certification/inspection body to take place at the same time.
- To assess in a unified way all the common systemic requirements set out by different accreditation standards (when the same client applies for accreditation in more than one fields)
- To set out a system for granting flexible scope accreditation for labs.
- To expand and upgrade the use of the integrated informatics system of ESYD in all the stages of assessment.

In the field of the European presence of ESYD:

- To prepare ESYD for the EA peer evaluation, which has been scheduled for the beginning of 2010.
- To participate in the activities undertaken by EA for the application of the new European Regulation 765/2008. ESYD has the responsibility to co-ordinate the action of the EA members in the field of Directive 89/106, with the aim to homogenize the relevant accreditation procedures of the EA members.
- To co-operate with the accredited clients of ESYD for the fulfillment of the requirements set by EA and the European regulation 765/2008 in terms of Cross Frontier Conformity Assessment Activities.

European Regulation 765/2008 and EU decision 768/2008:

- To evaluate and meet the requirements set by the European Regulation 765/2008.
- To co-operate with the Ministry of Development for the development of the system of market surveillance, which is provided for by Regulation 765/2008.
- To co-operate with EA in order to homogenize the accreditation patterns in the mandatory field, as provided by Decision 768/2008.

In the field of co-operation with the public sector:

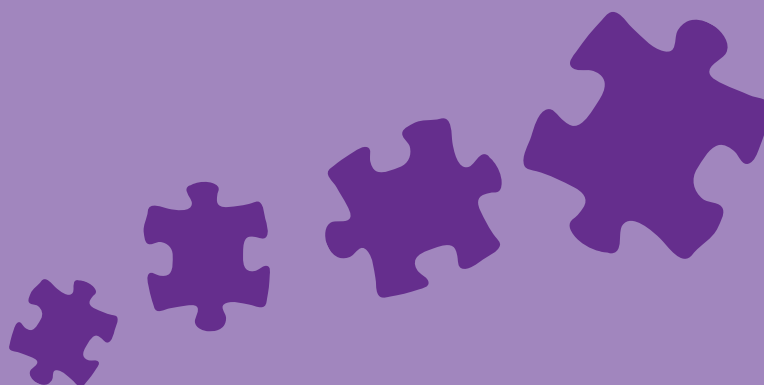
- To enhance the co-operation with the Ministries and other services of the Public Sector in order to identify activities which latently overlap with the ESYD competencies.
- To identify the fields in which the accreditation of labs or certification/inspection bodies should be mandatory.

Panagiotis Ageridis
Managing Director of ESYD

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ της Υπηρεσίας του Ε.ΣΥ.Δ. ESYD STAFF

ΔΙΟΙΚΗΣΗ MANAGEMENT	ΠΡΟΕΔΡΟΣ, CHAIRMAN ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ, MANAGING DIRECTOR ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, SECRETARIAT	ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΠΑΡΑΙΩΑΝΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΕΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΑΓΕΡΙΔΙΣ ΠΑΝΟΣ ΤΡΑΓΟΓΕΝΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, ΤΡΑΓΟΓΕΝΙ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ LABORATORIES ACCREDITATION DIVISION	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ, COORDINATOR ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, SECRETARIAT ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, STAFF	ΣΙΤΑΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΣΙΤΑΡΑΣ ΙΩΑΝΝΙΣ, ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΙΚΗ, ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΙΚΙ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΝΙΑ, ΠΑΡΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΝΙΑ ΒΑΡΛΑΜΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ, ΒΑΡΛΑΜΟΣ ΠΑΝΤΕΛΙΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΚΟΝΔΥΛΙΑ, ΣΟΤΙΡΙΟΥ ΚΟΝΔΥΛΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ ΦΟΡΕΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ CERTIFICATION / INSPECTION BODIES ACCREDITATION DIVISION	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ, COORDINATOR ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, SECRETARIAT ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, STAFF	ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, POLYMERIS ANASTASIOS ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ, ΕΚΟΝΟΜΟΡΟΥΛΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΙΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΑΝΤΩΝΙΟΥ GEORGIA ΝΤΑΦΛΑ ΜΑΡΙΝΑ, ΔΑΦΛΑ ΜΑΡΙΝΑ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ ΒΙΡΓΙΝΙΟΣ, ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ VIRGINIOS ΖΗΤΟΥΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΖΙΤΟΥΝΙΣ ΔΙΜΙΤΡΙΟΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΚΑΛΛΕΡΓΙΣ GEORGIOS ΛΕΚΑΚΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΑ, ΛΕΚΑΚΟΥ ANDRIANNA ΜΠΟΥΡΑΝΤΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, ΒΟΥΡΑΝΤΑ KATERINA ΤΡΑΠΑΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, ΤΡΑΡΑΛΙΣ CHRISTOS ΤΖΕΛΕΠΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, ΤΖΕΛΕΡΗ ALEXANDRA
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΡΟΒΟΛΗΣ DEPARTMENT OF QUALITY MANAGEMENT SYSTEM, TRAINING, DEVELOPMENT & PROMOTION	ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, QUALITY MANAGER ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, TRAINING ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΡΟΒΟΛΗΣ, DEVELOPMENT & PROMOTION ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ, I.T.	ΠΑΠΑΤΖΙΚΟΥ ΜΑΡΙΑ, ΠΑΡΑΤΖΙΚΟΥ MARIA ΠΛΟΥΜΠΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΠΛΟΥΜΠΙΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΘΗΝΑ ΛΟΝΤΟΥ, ΛΟΝΔΟΥ ATHENA ΟΥΣΤΑΓΙΑΝ ΓΙΩΡΓΟΣ, ΟΥΣΤΑΥΑΝ GEORGIOS
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ DEPARTMENT OF ADMINISTRATIVE & FINANCIAL SUPPORT	ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ, COORDINATOR ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, STAFF	ΛΟΥΡΙΔΑΚΗ-ΚΟΡΡΕ ΚΛΕΑΝΘΗ, ΛΟΥΡΙΔΑΚΗ-ΚΟΡΡΕ ΚΛΕΑΝΘΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, ΕΚΟΝΟΜΟΡΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ ΑΘΗΝΑ, ΠΑΡΑΔΑΤΟΥ ATHENA ΧΟΝΔΡΟΚΟΥΚΗ ΜΑΡΙΛΕΝΑ, ΗΟΝΔΡΟΚΟΥΚΗ ΜΑΡΙΛΕΝΑ

Θησέως 7 | 7 Thisseos Str.
176 76, Καλλιθέα | 176 76 Kallithea, Greece
Τηλ: 210 7204600 | Tel: +30 210 7204600
Φαξ: 210 7204555 | Fax: +30 210 7204555
website: www.esyd.gr | E-mail: esyd@esyd.gr

